

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ — „
Egy hónapra 1 „ — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond**,
Kiadók: **Hoffmann és Társa**.

Hirdetési díj:

Negy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beigtatásért 30 kr.

Honáruulók.

Debreczen május 12.

R o m á n Miron millenniumi körlevele hamar megszülte gyümölcseit.

Szombaton, május 9-én, az iskolai millenniumi ünnepek napján, mint a szűkszavu távirati tudósítás mondja a karánsebesi görög keleti oláh szeminárium hallgatói egy házról a lelógó zászlót letépték és elégették. Mindössze annyit tesz hozzá a távirat, hogy az alispán és egy csendőrszázados Lugosról Karánsebesre mentek az eset folytán vizsgálattal tartani.

Ennyi volt a vasárnapi lapokban. Mintha csak parancsszóra történt volna úgy elhallgatott hétfőn valamennyi. Sem rektifikáció, (mert a szemináristák csak állítólag követték el!) sem bővebb tudósítás egy lapban sem volt tegnap az esetről.

Nekünk úgy tetszik, mintha a vizsgálat érdekében kellene a dologról most, a napfényre jövetel után hallgatni. De mit beszélünk; Napfényrejövetel után? Hiszen a gaztett fényes nappal történt, napfényre legfeljebb az jöhetett, ha eddig világos nem lett volna, hogy a görög keleti oláh papságba rendszeresen nevelik bele a magyar gyűlöletet, a magyar állameszme tagadását, a honáruulást.

Minket ennél a gaztettnél maga a magyar zászló elégetése minden nagyfotossága volta mellett is, csak mellékesen érdekel.

Hiszen olyan ország zászlójáról van szó, mondhatja akármelyik a bünös diákok közül, a mely a maga lobogóját mindössze egy fejbeveréssel kombinált csirke-lopás niveaujára helyezi, büntetvén megsértését (s nyugodjunk meg, az osztrákot is csak így —) két hónapi elzárással és 300 frt pénzbírsággal.

Arról a zászlóról tehát, a melynek saját nemzete előtt csak ennyi becsülete van, holott honáruulásnak és nemzetsértésnek kellene tekintenie meggyalázását nem igen kell beszélünk, hiszen csak csak egy kis hidegvér kell hozzá, hogy valaki 300 forintot leszurjon, kivált ha össze is szedik neki, sőt még forró vérenek sem kell lennie, hogy kelemesen töltse azt a két hónapot a börtönben.

Ha a zászló megsértéséről akarunk beszélni, azért nem azokat az éretlen érett ifju tisztelendőket, hanem a magyar állam törvényhozását és kormányát kell felelősségre vonni, mint a melyek annyi szomorú eset után is 1879 óta benne tudták hagyni a büntetőtörvénykönyvben ezt a nemzetgyalázó szakaszt.

A mely nemzet 17 éven keresztül tudja türni, sőt rászabadítja a rakoncátlanokat arra, hogy az ő ezer éves, vészben, viharban, diadalban, dicsőségben egyaránt magasra tartott lobogóját sárba tapodja vagy elégesse a nélkül, hogy minden utána következőnek elvegye a kedvét a bünösre mért megtorlás erejével, az nem érdemli meg azt a megedzett, ezeréves harcok villáma és menydörgése között megszentelt három szint, még ha nem első, hanem második ezredvének betöltését ünnepelné is.

Legyen ez az eset örök tanulság s legyen a törvényhozásnak első kötelessége, hogy a magyar zászló becsületét, annak védelmét törvénybe iktassa, úgy és olyan mértékben, a mint annak a magyar zászlónak ezer éves dicső multja megköveteli.

Ekkor aztán majd beszélhetünk magáról a zászlósértésről is, a karánsebesi gyalázatos tett konjunkturái között.

Hanem ez a merénylet nemcsak a zászlósértés elszigetelt tényét tárja elének. Ezt a gaztettet nem valami börtől felhevült osztrák katonatiszt követte el, mint Egerben annak idején, sem nem valami fanatikus romániai állampolgár, mint dákorumán izgató: ezt a gyalázatot a magyar nemzeten, a magyar államon magyar állampolgárok, államérvényes értelességi bizonyítvánnyal ellátott magyar tanuló, leendő magyar (vagy legalább magyarországi) papok követték el. Ez oly hallatlan eset, a mely kiveszi a karánsebesi zászlósértést a közönséges büntények sorából s honáruulásá minősíti.

Távol áll tőlünk, hogy azokat a meghibbantott elméjű klerikusokat valami tulságosan bünösöknek s a tettüket rajtuk megtorlandóknak tartjuk, — tudjuk mi azt nagyon jól, hogy egy szeminárium hallgatói még az édesapjukat is megtagadják, ha kell, annyira kivetkezeti őket egyéniségükből az ottani nevelés, — s azért midőn azt követeljük, hogy a kormánynak nem szabad megelégednie azzal a megtorlással, a melyet a büntetőtörvény megenged, hanem ki kell ezeket a jeles ifjakat Magyarország összes tanítézeiteiből zárnia, nem annyira büntetni akarunk, hanem intő példát mindenkinek a jövőre, a kinek megháborodott eszében a magyar állam megsértésének galád és honáruuló gondolata megfordul,

Mi az egész dologért a görög keleti oláh egyház vezetőségét tesszük felelőssé-
épen tudatában annak a nagy be-

folyásnak, melylyel a főpapság a kispapokra és népre rendelkezik.

Olyan hatalom van az oláh papság kezében, a melylyel a hegyeket elhordhatná helyükről, népével szemben s mikor látjuk, hogy a magyar állam felügyelete alatt kiképzett papoknak hivei, sőt maguk a papok a magyar államnak ellenségei, mindig megsajnáljuk ezt a szegény országot, melyet saját fiai szemeláltára pusztítanak el a törzsébe furódott szüfégek s neki mintha le volnának kötve a kezei, — nyugodtan türi ezt.

Ámde addig, míg alattomosan működtek, habár csak a vakok nem látták a kezük munkáját, még megértettük, hogy a magyar állam nem lépett fel ellenök nyiltan, hanem most, mióta Lukácsiu et consortes börtönben is ültek, sőt kegyelmet is nyertek, nem vagyunk képesek felfogni, hogy mit csinált a magyar kormány azon 7 esztendő alatt, mióta Lukácsiu-nak az első sajtópere lefolyt.

Emlékezünk igaz, olyan időre, mikor egyezkedni kívánt a magyar kormány Szapáry Gyula gr. Istenben boldogult uralma idejében s emiatt Bánffy Dezső bárónak ott kellett hagynia főispáni székét, hanem azóta Isten kedvező kegyelméből Bánffy Dezsőből Magyarország miniszterelnöke lett: kíváncsian néztünk tehát reá, mit fog csinálni a románokkal, a kik úgy féltek tőle főispán korában, mint az ördög a tömjénfüsttől.

Hanem Bánffy báro, úgy látszik, nem emlékszik a véderővita idejére, a nemzetiségi mozgalmak miatt nem ér rá bizonyára, hogy újságot olvasson, különben tudhatná Eötvös Károlynak akkori beszédéből, hogy a »Divina favente clementia«, melyből ő Magyarország miniszterelnöki székére jutott, az jelenté hogy: «szurony, tömlőcz, akasztófa».

Ha tudná Bánffy, hogy ezt jelenti ez a három szó, mely a zoltárkönyvébe volt nyomtatva Eötvös Károlynak a »Nos Ferdinandus V.« után, bizonyára nem bocsátotta volna szabadon azokat, akik még kötve is harapnak. Avagy talán azzal akarta meghálálni Isten kedvező kegyelmét, hogy Szapáry gr. politikáját folytatja, mint a ki elbocsátván főispánságából, képviselőházi elnökséghez s így a miniszterelnökséghez juttatta?

Ha tudná Bánffy, hogy Isten kedvező kegyelméből azért jutott a miniszterelnöki székbe, hogy ott nemzetiségi tekintetben folytassa főispánkori politi-

káját, melynek jelszava éppen »szurony, tömlőcz, akasztófa« volt, bizonyára nem történnének ilyen gyalázatos esetek a magyar korona területén, mint októberben a király előtt Zágrábban, s most májusban ezredéves állami létünknek nagyobb dicsőségére Karánsebesen.

Bánffy báró, mihelyst miniszterelnök lett, saját kezébe vette a nemzetiségi ügyeket, ő felelős tehát a Karánsebesen elkövetett gaztettért, azok előzményéért, következményéért és minden vele kapcsolatos dolgokért.

Az előzmények elsejűl a román mártírok szabadon bocsátását kell tekintenünk: ime látja Bánffy báró, milyen remek következményei vannak. Igaz, hogy mikor kiszabadulásuk után összeveszték a mártírok, Bánffy dörzsölte a kezét, de mit ér, ha a nemzetiségi mozgalom lényegére nincs befolyással a mártír vezérek veszekedése?

A második »előzmény« a román nemzeti komité feltámadása volt, a melyet bár Bánffy báró nem engedélyezett, május 15-ére, a balázslalvi gyűlés évfordulója napjára össze is hívtak Nagyszebenbe. Bánffy hirdeti ugyan a könyomatosban, hogy nem engedi őket tanácskozni: ne féljen a miniszterelnök ur, fognak ők határozni jegyzőkönyvi pontok nélkül is. Hogy mit? Mutatják a karánsebesi diákok.

A harmadik és legközelebbi a Román Miron pásztorlevele, a mely bár még a »fanatikus« jelzőért is megharagudott, a melyet érte kapott, maga kész honárulás és honárulásra biztatás.

Ide jutottunk tehát »draku Bánffy« uralkodásának második esztendejében Isten kedvező kegyelméből, a helyett, — hogy szurony, börtön, akasztófa várna azokra, a

kik a magyar állam, a magyar nemzet, a magyar lobogó ellen tenni mernek.

Honáruló körleveleket küldött szét az oláhok érseke azoknak a papoknak, akikkel nyulat fogathatna, ha akarna, hogyne égetnék hát el a magyar zászlót a karánsebesi klerikusok. Azt mondják, be kell zárni a karánsebesi teológiát. Azt hiszik talán, hogy eunyi elég?

Be kell annak zárni minden hallgatóját, de minden tanárt, sőt még az érseket is.

Hiszen nincs több ilyen bolond nemzet, mint a magyar, amely ezeréves állami létét akarja ünnepelni, mikor 600000 lakosa nem ismeri el azt az államot, annak a hatszázezer embernek 600 papja izgatója is egyszermind a magyar állam ellen s papnevelő intézetei melegágyai a honárulás burjánjának és pokoli fertelmeinek.

Hát van több ország a világon, ahol szabadon járnak olyan emberek, akik nyíltan, hivatalos levélben szétküldve, lenyomatva hirdetik a nemzet egységének tagadását, mint azt Román Miron nagy szebeni metropolita teszi?

Hogyne égetnék el a klerikusok a magyar lobogót, mikor az érsekük nyíltan hirdeti, hogy »az oláhság nem akar az egységes politikai nemzet fogalmában elveszni!«

Nincs ennek más orvossága, miniszterelnök ur, mint az a »divina favente clementia«, mely azt teszi, hogy »Szurony, börtön, akasztófa!«

Kohányi Gyula.

Monitorunk Belgrád előtt!

A kormány egyik felhivatalos könyomatos, az O. É. tegnap délután a következő felütést keltő értesítést közli:

Belgrád, május 11. A „Maros“ osztrák-magyar hadi monitor kapitánya,

közben, — állott be nála az a szomorú és határozó perc, midőn önmagára emelte kezét.

Teleki esete röviden ez:

A londoni Times 1860. december 22-iki számában a következő sürgöny olvasható: »Drezda: A hivatalos drezdai hírlap mai száma közli a következőket: Gróf Teleki László magyar emigránst, ki ide hamis angol utlevéllel érkezett, elfogták, s Ausztriának kiadták.«

A szász kormány, illetőleg Beust miniszternek e népjogellenes eljárás az egész európai sajtó felhaborodott. Ugy az angol, mint francia és német lapok nagy zajt ütöttek s főleg emberiség jogi novében tiltakoztak Teleki László kiadatása ellen. Nehány lap szemére hányta a szász kormány, hogy míg Telekit, a magyar menekültet kiadja, addig a toskánai nagyherceget, az olasz menekültet eszébe sincs kiadni Toscanának.

Magától értetődik, hogy Teleki László elfogatása Magyarországot a »szászor« értelmében felbőszítette.

Pest város Teleki elfogatása után egy hétre Lukács Móríc indítványára feliratot intézett báró Vay Miklós kancellárhoz, melyben egyenesen kijelenti, hogy Teleki László ügye nem személyes ügy, hanem a »haza és minden egyes polgár közügye.« Pestmegye pedig 1861. január 7-én tartott közgyűlésén jegyzőkönyvébe igtatta, hogy a Teleki László kiszolgáltatása »a szász kormány részéről a közjognak gyáva megsértése.«

Ki tudja, mire nem vetemedtek volna a

Vielgnt sorhajóhadnagy, a Száva torkolata elé érkezett és Belgráddal szemben horgonyt vetett.

Ennek a jelentőségteljes ténynek oka az, hogy a szerb kormány tudvalevőleg megtagadta a magyar kormány által kívánt elégtételt s Szerbia vonakodik a magyar zászló megsértéseért a kellő elégtételt megadni. Ez a tény mozgatta meg a »Maros« monitort, mely a kiállítás ideje alatt Budapesten akart időzni. De a kormány erősebb eszközöz volt kénytelen nyulni és a hadihajó ágyúival adott nyomatékokat elégtételkövetelésnek.

Bizonyára az egész magyar közvélemény csak helyeselni fogja a kormány ezen lépését, mert az végre is el nem tűrhető, hogy egy harmadrangu állam lakossága kénye-kedve szerint gyalázhassa meg a magyar állam jelvényeit.

Senkinek sincs kedve ok nélkül bonyodalmakba keverni az országot, de azt viszont el nem engedhetjük, hogy a nemzeti önérzetünkön és méltóságunkon ejtett sértésért megfelelő elégtételt ne követeljünk. Szerbián áll most a dolog, hogy a békés szomszédi viszonyt fentartsa. Ez esetben a nemzetközi jog szerint elégtételt fog nekünk szolgáltatni a maga helyes formájában. A mit ha meg nem tesz, a bekövetkező komolyabb fordulatokért egyedül őt terheli a felelősség.

Millenniumi emlékbeszéd.

A debreczeni izr. elemi iskolának 1896. május 9-én tartott millenniumi ünnepén mondotta:

Dr. Kardos Albert igazgató.

(Folytatás a vége.)

Visszont a magyarországi zsidók előtt sem maradhatott titok, hogy kiválasztott nép a magyar, melylyel mindenben együtt kell éreznie, egyet kell értenie. A zsidóságról följegyezte a történelem, hogy tud alkalmazkodni a viszonyokhoz, hozzá tud simulni a nemzetekhez. De sehol a világon jobban össze nem forrott a zsidóság azzal a nemzettel, mely neki hazát

A „DEBRECZEN“ TÁRCZAJA.

Gróf Teleki László halála.

Irtá: **Hentaller Lajos.**

Teleki László hirtelen, varatlan halála egyike volt ama rendkívüli eseknek, melyek méltán döbentettek meg az egész országot.

Hogyne! Széchenyi István halála után rövid tizenhárom hónapra Teleki László lett öngyilkos.

Teleki László esete fölött sokat vitáztak azóta nagy elmék, lélekbuvárok; oly férfiak, kik az emberek gyöngéit szorgosan tanulmányozták. És ezek a nagy férfiak más és más indokot adnak okul: Lukács Móríc teljes elentétes álláspontot foglal el Kossuth Lajossal, Pulszky Ferencz és Könyi Manó ismeretlen képviselője, az 1861-iki országgyűlés egy tagja (a jelenleg is életben lévő Kalóczy Lajos), a ki magának vindikalja azt a szomorú dicsőséget, hogy a határozati párt többségét megnyerte a feliratnak s így elbukatta a határozatot — szintén Lukács Móríc nézetén vannak.

En nem kutatom azt: nagy, politikai kirokát szenvedő politikai beteg volt-e csakugyan Teleki László, — vagy politikai barátaiban csalatkozott pártvezér?

Egy tény. Mint ember, jellemisztán állott, ki a haza szomorú, kétségbeesítő állapotán zavarodhatott meg, — mert hirtelen, ivás

forrongó kedélyek, ha Becsből januarelején a táviró azt a hirt nem hozza, hogy az osztrák császár Teleki Lászlót fogadta s Teleki László szabadon hagyta el a bécsi Burgot, mert megígérte a császárnak, hogy »ezentul hű alattvalóhoz illő módon fogja magát viselni.« Ezt a hirt senki sem hitte el sem az országban, sem a határokon túl. Az emigráció tagjai egyszerűen lehetetlennek tartották. Hisz Teleki László, a forradalmi bizottság triumvirátusának egyik tagja, a függetlenségi törekvés legkitartóbb, legvehemensebb vezere volt. Hihetetlenül hangzott e hír mindenfelé.

Es III Napoleon nyilvánosságra jutott államokmányaiából tudjuk, hogy a francia kormány is ezt a hivatalos értesítést nyerte kérdészködéseire Metternichből, Ausztria párisi nagykövetétől.

Ma azonban már e mendemondakon túl vagyunk. Be van bizonyítva, hogy Ausztria párisi nagykövete hazudott.

Teleki Lászlónak 1861 január 8-án Gyömrőn kelt s Jósika Miklóshoz Brüsszelbe intézett levele érdekes fényben tünteti föl azt a stiklit, a mit Vay Miklós-ék Bécsbe Teleki Lászlóval játszottak. Meglepetéssel hatottak az elsnyargatott, ideges fogoly hazafira.

Teleki leveleinek rövid kivonata ez: Brüsszelből Josefstadiba viték s ott tartották 8 napig, Innen Teleki báró Vay Miklósnak üzent, mire átszállították Bécsbe. Itt vallatni kezdték. Nem boldogultak vele. Az osztrák bírák kérdéseire nem válaszolt. Nem ismerte el jogosoknak maga fölött. Pár napra

adott, mint Magyarországon. Összeforrott érzésben és gondolkodásban, egybe fog olvadni nyelvben és természetben is. Még mielőtt keblére ölelte volna a magyar nép, már igaz fiuként ragaszkodott hozzá; hiszen 1848-ban még nem voltunk emancipálva, mégis száz meg száz zsidó honvéd küzdött a magyar szabadság zászlaja alatt. 1848 után az elnyomatás éveiben együtt bántódott a legyőzött nemzettel, s midőn a jobb jövő derengeni kezdett, együtt hitt és remélt vele. Hogy mennyire egyek vagyunk érzésben és gondolkodásban, mi sem bizonyítja inkább, mint az a már régen élő monda, hogy a mi Messiásunk Magyarországra jő először, mert sehol másutt több szabadságot nem talál, de még inkább bizonyítja, hogy legjobban hűsorsosaink magyar nőivel epekednek a Messiás eljövetele után, midőn szombat esténként a héber zsolnárok és zsolozsmák között végigviharoznak: Várj szívem, várj! Ha az isten leszek rendel, tied leszek már!

Im ezt a három magasztos feladatot biztatja a Mindenható a magyar nemzetre. S a magyar nemzet büszkén és boldogan mondhatja el, hogy dicső hármas hivatásának híven és becsülettel megfelelt egy ezredévén át; védelme volt a művelt Nyugatnak a barbar kelet ellen, őre volt a jognak és szabadságnak, menedéke az üldözötteknek és szerencsétleneknek.

Mi magyar zsidók pedig kétszeresen büszkének és boldogoknak vallhatjuk magunkat, hogy az örökkévaló egy másik kiválasztott népnek tett fiaivá, hogy a gondviselés Magyarországon adta meg új otthonunkat, ahol nemcsak Izrael és Mózes örökét, ősi szent vallásunkat őrizhetjük meg tisztán és szabadon, hanem részt vehetünk abban a dicső munkában is, melyet a kiválasztott magyar nép végez a maga s az egész emberiség javára.

Ezer évig élt tehát a magyar nép fenséges hivatást teljesítve. Hála érte a mindenhatónak, dicsőség a magyar nemzetnek! — Azonban itt a második évezred küszöbén előállhatnak a kétségeskedők és kishitűek, fölkiálhatnak a titkos rosszakarók és a nyílt ellenségek: betelt a magyarnak a hivatása, — vége az isteni megbízatásnak, nincs többé szükség kiválasztott népre az Ursten most már eldobhatja, szétörtheti, mint a kiszolgált játékszert. Ugyanigy beszéltek, ugyanigy támadtak reá a zsidóságra is, midőn az egy isten hitét nemcsak mi zsidók,

hanem már népek milliói vallották. — S mit feleltek erre a zsidó bölcsek és tudósok. Azt, hogy a kiválasztás nincs időhöz kötve, az isteni megbízatás örök; a zsidóság nem mondott le a maga rendeltetéséről, nem bontotta fel azt a szent szövetséget, melyet Jehova kötött az őseivel, hanem hű maradván a szent thórához, a Mózes tiz parancsolatához, ma is él, ma kétezer évvel a keresztény vallás föllépése után is él s teljesíti áldásos feladatát.

Hát mi magyarok mit válaszoljunk a kétségeskedőknek és kishitűeknek, a titkos rosszakaróknak és nyílt ellenségeknek? Mit mást, mint hogy a magyar még nem fejezte be hivatását, még távolról sem tarthatja megszüntnek a maga rendeltetését. . . . Amíg Európa keleti egeről el nem enyészik az utolsó vészfelhő, a míg a jognak és szabadságnak akad csak egyetlen egy fenyegetője is, a míg lesz üldözött és hontalan, a ki menedékre és vendégszerető otthonra szorul, addig a magyar nemzetnek nemcsak joga, de kötelessége a második ezerévben is hiven teljesíteni szent hivatását, kötelessége szigorúan ragaszkodni isten kiválasztott népének.

Különb is a magyar nép rég kiérdemelte a hosszú, a második évezredre szóló életet. Nem ismerek kerek e világon nemzetet, mely lelkiismeretesebben követte volna a tiz parancsolat szavát: »Tisztelj a te atyádat és anyádat, hogy hosszú életű légy e földön.« S vajjon ki a nemzet atyja? Ki más, mint a király? S vajjon van-e nép, mely jobban tisztelte volna a királyát, mint a magyar, a mely oly mély hódolattal viseltette volna a korona fölszentelt hordozója iránt, mint a magyar? Hiszen a magyar a király iránti tiszteltől és becsülről még akkor sem feledkezett meg, midőn a trónon méltatlan fejedelmek ültek, midőn nyilván látta, hogy az uralkodó nem barátja és gondviselője, hanem ellensége, a ki vesztére tör.

Talán a magyarnak éppen e jó tulajdonságát, a szívében gyökerező nemes jellemvonását akarta megjutalmazni az ég, hogy most a millénium alkalmára is oly királylyal áldotta meg a hazát, a ki igazán királyi erényekkel ékeskedik, a kinek minden érzése összeforrott a magyar nemzet érzéseivel, a ki atyai jóindulatát fejedelmi gondolkodását kiterjeszti népének mindegyik osztyárára, kicsinyére, nagyjára s a kinek végtelen jósága és

kegyelme emelt bennünket, zsidókat is többi magyar testvéreinkkel egy sorba és egyenlő polczra.

S most hadd szálljon hála és köszönet a magyarok istenéhez, Izrael Jehovájához. . . . Hála és köszönet, hogy a magyarok istene ép erőben és virágzó teljességben engedte megérnie az ezredik évet, hála és köszönet, hogy Izrael Jehovája e kiválasztott nép, a nemes magyar nemzet kebelébe vezetett bennünket, a bibliai nép késő utódait.

Egyszersmind tegyünk szent fogadást, hogy ha eddig is hű fiait voltunk a magyar nemzet magasztos hivatásában, a második évezredben még serényebben fogunk munkálkodni a magyar állam erőssé, a magyar nép boldoggá tételén, ha eddig is mély alattvalói tisztelettel viseltettünk felséges királyunk iránt, ezután még nagyobb odaadással fog bennünket füzni a szent korona viselőjéhez. Tegyünk szent fogadást, hogy sem drága hazánk szeretetében, sem felséges királyunk tiszteletében nem fogunk hátrább állani bármilyen származású és bármilyen hitű, többi magyar testvéreinknél.

E szent fogadás érzelmétől áthatva hangoztassuk most teljes szívvel és teljes lélekkel: Éljen az időnek beláthatatlan végéig a dicső magyar nemzet, az örökkévalónak e kiválasztott népe, éljen az emberi kor végső határáig a mi felséges királyunk, az Istennek e felkent képviselője.

Évi jelentés.

A magyarszentkoronaországos vöröskereszt egyesületének hajdumegyei választmánya a következő jelentést terjesztette a közpon'tba mult évi működéséről:

Nagytekintetű Központi Igazgatóság! Alapszabályaink 28-§ értelmében van szerencsénk évi jelentésünket a Nagytekintetű központi Igazgatóság elé következőképen terjeszteni. —

Az évi rendes közgyűlés tárgyai előkészítése céljából választmányi ülést 1895 évi ápril 23-án tartottunk.

Évi rendes közgyűlésünk 1895 május 2-án volt.

Az 1895 évi május hó 28-án tartott közgyűlésen választmányunk képviselőit Adler Farkasné és Nagyságát és Dr. Losonczy

ezután tudatták vele, hogy Vayhoz viszik, ki Majláth tárnokmestert vár reá. Teleki nagyon meg volt lepve, a midőn egyszerre nem csak Vay és Majláth, hanem a császár előtt ellott.

»En ily helyzetben csak arra ügyelhettem — írja levelében — hogy semmi olyat ne mondjak, mi multammal elveimmel elenkévesb hozhatna. A császár előtt alávalóságnak tartotta volna, magát multja miatt mentgetni. Mindent, mit megmentheték hazamra nézve — írja levelében — leendő politikai tevékenységem és hasásom volt. Az ellen emeltem tehát szót, hogy erről lemondjak. Mire az volt a válasz, hogy azt legalább ideiglenesen, pillanatra (vor der Hand) tegyem. Ezt tehát »igy« megígértem. Teleki szerint ez nem volt megkegyelmezés, nem volt amneszia, csupán »szabadábra helyezés«, a mint hadi foglyokkal is gyakran történik. Vay, a ki ez alkalommal sirt, ritt, kezeit tördelte és könyörgött Telekinek, hogy térjen az okos útra, — szintén elismerte, hogy ő csak szabadlábra van helyezve. Levele végán azt jegyzi még meg, hogy ha azt kérdenek tőle, hogy nyugodt volt-e a császár előtt? nem felelhetne igennel, mert eszébe jutott hazája 11 évi állapotta, meg az, hogy Batthányi Lajos legjobb barátja volt.

Április 2-ára azonban csakhamar összehívták az országgyűlést. Erdélyt és Horvátországot nem hívták meg. Ez volt a válságosan forduló pont Teleki életében.

Készakarva-e, vagy véletlenül, mint fő-

rendibáz tag meghívót kapott az országgyűlésre ugyanazon felség aláírásával, aki megígértette vele, hogy tartózkodik a politikától.

E meghívó Telekit teljesen felmentette minden ígéréte alól és vissza adta a közéletnek. S a közélet árja hamarosan magával ragadta. A megyék egymásután üdvözölték. Hevesmegye üdvözlő levelére a többiek közt azt is kijelenti válaszában, hogy sem szabad lábra tétele alkalmával, sem azóta nem tért el a politikai hitvallásától. sem azon zászlótól, melyet enyémnek vallottam. . . . Meg van, hála Isten, ez öntudatom.

Ez már program volt. A leendő népképviselő, a pártvezér programja. És e percztől fogva még jobban tüntettek mellette ország-szeret. Az ujonan alakult »Nemzeti kör« tiszteletbeli elnökének választotta, s kevés nappal ezután Pestmegye abonyi kerületé tisztelte meg, magát azval, hogy egyhangulag képviselőjének kiáltotta ki.

Ápril 4-én tartották a képviselők első konferenciájukat, melyen az került szőnyegre, felmennek-e képviselők a budai várba a képviselőház megnyitására vagy sem?

Teleki kijelentette, hogy ő nem megy Bndára. Hozzácsatlakoztak: Kubinyi Ferencz, Kuruoz György, Latinovic Vincze, Sárközy József és Terényi Lajos.

Deák Ferencz azonban beült egy rozoga komfortabliba és felvágatott a várakba. Ő urána feltámolygott még vagy 79 képviselő.

Teleki férfias fellépése viilanyozó hatással volt a közveleményre. Ez legeklatásab-

ban nyilvánult a Széchényi-requiem után ápril 8-án, midőn ő a templomból kilépett. Az ezrekre menő kösönség, mely éppen a Szózatot énekelte, amint Teleki Lászlót megpillantotta, rögtön elhallgatott, s Éljen Teleki László! kiáltásokban tört ki. A kardos ifjak kirántották pengéjüket, s azt Teleki faje fölött mintegy ményezetül tartva, kísérték lakására a szervita-téren levő Teleki-hazba, hol a nagy tömeg aig fért el a téren.

Itt Teleki László a kapu alól beszélt a néphez, s kijelentette, hogy e tüntetést nem személyes érdemeinek, hanem inkább azon eszméknek tulajdonítja, melyeket képvisel, és sokan képviselnek a külföldön még mos is, oly fia hazáknak, kik a míg vissza nem térhetnek, nincsen nekünk alkotmányos életünk. Nem kegyelemből, mondá kell nekik hazájokba jönni, diadalmennettel, — mert ők nem bűnösök, hanem egy dicső eszme bajnokai. Ő a maga részéről mélyen fájjalja, hogy korábban kellett hazájába visszatérnie, mint akara.

A viharosan eljenző fiatalság beszéde végeztével vállaira emelte Teleki Lászlót és a sokaság ezt kiáltotta: Éljen Teleki László, Magyarország nádora!

Három nappal ezután kezdtek meg a képviselők tanácskozásait az iránt, mily alakban irjanak fel a koronának? Határozat legyen-e, vagy felirat? Tanácskoztak 12., 13., 15. és 16-án. Az utolsó tanácskozás után különváltak.

Ekkor kitünt, hogy a határozati (a Teleki) part 150 tagból áll; a felirati (a Deák

Almás urat kértük fel, kik azonban a közgyűlésen választmányunkat képviselni közbejött akadályok folytán meg nem jelenhettek.

Vármegyei választmányunk vagyona 1895 év végén 650 frt 24 krt tett.

Végül van szerencsénk fiók egyleti választmányoknak hozzánk beértesített számadásait az azok felülvizsgálása folytán hozott határozatokkal s összesen 44 frt 50 kr kész pénzzel együtt, mellékelten azon fizetelleljes kérelemmel felterjeszteni, hogy az éves számadásokra, valamint vármegyei választmányi pénztárnokunknak szintén csatolt múlt évi felülvizsgált számadásra vonatkozólag a jóváhagyott felmennyvényt megadni s arról benünket kegyesen értesíteni sziveskedjék.

Vármegyei választmányunk tiszti karának névsora és folyó évi április 27-én tartott közgyűlésünk jegyzőkönyvének hiteles másolatát tisztelettel mellékeljük.

Hazafias üdvözléssel.

Debreczen, 1896 Április 27.

A magyar szent korona országai veres kereszt egylet Hajduvármegyei választmánya nevében

gr. Dégenfeld József s. k. elnök.
Dr. Medve Zoltán s. k. jegyző.

Hajduvármegye a mult hóban.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 12.

Hajdu vármegye közigazgatási bizottsága legnap délelőtt tartotta havi rendes ülését Dégenfeld József gr. főispán elnöklete alatt, mely alkalommal Ráso Gyula kir. tan. alispán, Losonczy Almos dr. t. főorvos, Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő, valamint a megyében levő összes állami és önkormányzati hivatalok fejei megtették rendes havi jelentéseiket a mult hónap eseményeiről. Az egyes jelentéseket a következőkben ismerjük:

Alispáni jelentés.

A közbiztonsági állapotok április havában jók voltak, a mennyiben kisebb jelentőségű lopásokon kívül felemeltre méltó módon egy esetben sem zavartattak meg. A hasznos hazállatok egészségi állapota április hóban is kedvezőtlen volt, mert a sertésvész tolyton terjedt minden övrendszabály mellett is, nevezetesen H. Sámsonban megszűnt ugyan, de

pártnak csak 136 szavazata van. Összesen 308 igazolt képviselő volt.

A Deak-párt néhány tagja, de főleg a konzervatívok, elükön Zsedényi Edevel, a legkellemesebb módon inzuláltak Telekit. Folyton azon óvagtak, hogy dacára adott szavának, mégis politizál.

Ez elkeverítette s nem csoda, ha ingerült, ideg- és kedvetlen lett.

Ily lélekállapotban kezdődött volna meg a vita a felirat és határozat felett május 8-án.

A mint Podmaniczky Frigyes báró május 8-án reggel 10 és fél órákor az Angol király-szobából a muzeum felé ment, a szervita-téren Kizner fegyveresin ló boltja előtt a Teleki-ház kapuja alól hozzá fut egy cseléd s a fulebe sugja:

— László gróf ma éjjel agyonlőtte magát, de ne tessék szólni, mert titkolják.

Nem lehetett azt eltitkolni! — Mire Podmaniczky a muzeumhoz ért, már el volt terjedve a rémhír, hogy Teleki László agyonlőtte magát. Mindenki dermedt volt a rémülettől. Azt sem akarta a közönség hinni, hogy meghalt, annál kevésbbé, hogy öngyilkos volt. A nők elájultak, a legedzettebb férfiak zokogtak.

Ghyeci Kálmán volt a képviselőház elnöke. Alig birt szólni s remegve kérdé a háztól, akár e ily körülmények közt tanácskozni. Deak Ferkncz indítványozta a tanácskozás elhalasztását.

H.-Szoboszlón és B.-Ujvárosban ujra terjedni kezdett s Csegén is egy újabb tanyán lépett fel. A vész miatt zár alatt vannak Hajdu-Böszörmény, H.-Nánás, H.-Szoboszló, Balmaz-Ujváros, M.-Pércs és A.-Józsa és a csegei kis-majorkusztia, míg a többi községeknek és városoknak forgalma van korlátozva, valamint a sertéseknek országos és hetivásárookra hajtása az egész megye területén el van tiltva. — Lépfene egy esetben fordult elő Hajdu-Szoboszlón. Fegyelmi ügy egy merült fel a mult hóban, míg a márciusban folyamatban voltak közül egy sem nyert végleges elintézt.

A t. főorvos jelentése.

A közegészségi állapot általában kedvező volt a mult hóban, azonban márciusban hoz hasonlítva annnyival volt rosszabb, hogy a prilisban 65-tel kevesebb születés volt, míg az elhaltak száma csak 8 czal volt kevesebb, min márciusban. Az egész hónap szeles, állandóan borult és 14 napon át esős lévén, az uralkodó körjelleg gyuladós volt s kiválólag a légző szervekre volt káros hatással. — A gyuladós betegségek között legtöbb végződött halállal a tüdőgyuladások, az idült bántalmakból pedig gümőkör, bélhurut és öregségi sorvadás adott legtöbb halálokat. Járvány sehol sem volt s általában a ragályos betegségeken tetemes apadás volt a mult hóban. Roncsoló toroklob 9 helyen fordult elő 27 újabb megbetegedési esettel, a mult hóról elmaradtakkal együtt 33 volt kezelés alatt, kik közül 9 halt meg. Vörhenyben volt 29 új betegség, kezelték összesen 40-et, elhalt közülök 8. Más ragályos betegségek összesen 18 esetben fordult elő, erőszakos halállal elhalt két egyet hozzávéve 5 egyén, míg H.-Nánáson egy hullát találtak, kit szivszédülés ért. A védhímlőoltást a mult hó végén az egész vármegyében megkezdtek, H.-Böszörményben a gőzfertőtlenítés kezdetét vette.

Mult hónapban összesen 446 egyén született, kik közül 17 halva született volt, elhalt 414, szaporulat tehát 15.

Kir. tanfelügyelő jelentése.

H.-Böszörmény a napokban tartja meg az árlejtést az óvodaépítésre; H.-Nánáson az épület kész van, csak óvónő kell, Tetétlen megállapította a menedékház tervét. Tegnapon Dégenfeld Gusztáv gr. támogatásával szintén létesülhet nemsokára a menedékház, V.-Pércsen szintén. Iskolaépítés H.-Hadházon a nagy

Temetése május 10-én délután fel 4 órákor kezdődött. Az egyházi szertartás végeztével 12 képviselő vitte a muzeum udvarára az egyszerű érczkoporsót, melyet hatlovas halottas kocsi vitt végig a Kerepesi-uton.

A kerepesi vámnál báró Eötvös József bucsuztatta el a nagy halottat s azután indult a menet utnak, ug, a hogy Arany János megírta Toldyról:

... Hallgatva kísérik
Mostan vissza Toldit Rákos mezejéig;
Megáll a koporsó a Rákoshoz érve
S átteszik azt másik födeles székérre.

Néhány szazan, gyalog, éjnek idején kísérték ki Nógrádmegyébe, Szirakra a koporsót.

Azóta is ott fekszik a sziraki igénytelen, omladozó kriptában. Ott-hat koporsó között talán már fel sem lehet találni a Teleki Lászlót. El van ő feledve a csajadjától, nemzetétől s ha idegen talál tévedni a sziraki kis temetőbe, még csak jel sem mutatja, hogy Magyarország egyik legnagyobb halottja nyugszik ott.

Irományai mind barátjánál, Puky Miklósnál maradtak. Mielőtt Drezdába indult, feljogosította Puky, hogy irataival cselokedjen belátása szerint. Tudtommal Puky, szabadság harcunk e kiválóan puritán alakja, élt is e felhatalmazással és Teleki László irományai ma teljesen megbizható kezekben vannak.

Majorban van készülöben. A Gönczy-egylet a millenniumi kiállítás szakcsoportjainak tüzetes tanulmányozása és az orsz. tanítói gyűléseken részvétel végett tíz napot tölt tagjaival a fővárosban s az ugyanott tartandó többi gyűléseken is részt vesz s ezen célra 12 napi budapesti tartózkodást tervez s ezt lehetővé teendő a vármegye segélyét kéri, mivel a községek kötelezett költségei is bennefoglaltatnak e 12 nap költségeiben. A közigazgatási bizottság felhívta az összes városokat és községeket, hogy a tanítókat tanulmányjuk részére anyagilag támogassák s ugyanezt az iskola fenntartók figyelmébe is melegen ajánlotta.

Kir. pénzügyigazgató jelentése.

Egyenes adókbán befolyt a mult hóban 20438 frt 52 kr., hátralék 333057 frt 44 $\frac{1}{2}$ kr. Hadmentességi díjban befolyt 206 frt 50 kr, hátralék 15714 frt 14 kr. Bélyegjövődékben befolyt — a város által elhasználtakat is beszámítva — 16194 frt 64 kr. Jogiletkében 6740 frt 55 $\frac{1}{2}$ kr. Díjjövődékben b-folyt 33 frt 62 kr, dohányjövődékben — a várost is beszámítva — 66389 frt 54 kr. Határvám jövődékben befolyt 5048 frt 19 kr, fogyasztási és italadóban 13124 frt 13 kr.

Vármegyei ügy- és pénztárforgalom.

Ügydarab márciusról ájtött közigazgatási 222, közig. bizottsági 47 db, április hóban érkezett 1249, közig. biz. 70 db, összesen közigazgatási 1471, közig. bizottsági 117 db, ebből elintéztetett közig. 1302, hátralék 169, közigazg. bizottsági 75, hátralék 42 db. A házipénztárnál volt bevétel 23557 frt 80 kr, kiadás 22251 frt 46 kr. Az árvapénztárnál volt bevétel 31422 frt 47 kr, kiadás 30318 frt 99 kr, maradvány 1103 frt 58 kr.

Ujdonságok.

* **Ki az új főigazgató?** Sokáig találgatták, míg végre a mai nappal meghozta a posta a millenniumi ajándékot. Ma érkezett meg az ev. ref. püspöki hivatalhoz Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter kinevező levele, a melyben Cserhalmi József kath. gym. igazgatót az ideiglenes főigazgatói állástól felmentvén, — tankerületi főigazgatóvá **Géressy Kálmán** főiskolai tanárt nevezte ki. Egyszersmind arra kéri Kiss Áron püspököt, hogy Géressy Kálmánt tanári állásától mentse fel. Sokkal jobban ismerik olvasóink Géressy Kálmán érdemeit, semhogy azt külön méltatunk kellene, nem is okozott valami nagy meglepetést a kinevezés, a melynek legalább megvan az a haszna, hogy nem kell már többé találgatni kilesz az új főigazgató?

* **A soproni átirat és Hajduvármegye.** Hajduvármegye állandó választmánya a legközelebb tartott ülésében foglalkozott a soproniak átiratával is kifejezést adott határozatában annak, hogy bár aggodalommal látja a törvényhozás lassu működését, a melyre igen s a körülmény benitólóg hat, mégis a szólasszabadságot, alkotmányosságunk ezen sarkalatos pontját, oly nemtelen fegyverrel, mint azt a soproni átirat czélozza, korlátozni egyáltalán nem óhajlja s ugyanezért ezek felemelésével az iránt tesz előterjesztést a folyó hó 15-iki megyei közgyűlésen, hogy Hajduvármegye törvényhatósága a soproni átiratot vegye egyszerűen tudomásul és tegy irattárban.

* **Báró Baldácsi alapítvány** kezelésére kiküldött vegyes bizottság folyó hó 17-én Budapesten ülést tart, a melyre Kiss Áron püspök és Tóth Samuel tiszántúli egyházkerületi főjegyző utaznak fel, mint a kik e vegyes bizottságnak tagjai.

* Dán tudós Debreczenben.

Schuhmacher Károly dán tudós és író pár nap óta városunkban időzik. Hozzávaló szeretetétől indítva már másod ízben látogat el hozzánk. A tegnapi estét Szélfarkas kir. táblai tanácselnök nyájas családi körében töltötte, hol különösen a házi kisasszony gyönyörű játéka s népdalainak zengzetessége kötötte le figyelmét. Csütörtökön a Hortobágyra vonul ki vendégünk.

* Évzáró vizsgálatok a ker. akadémián.

A ker. akadémián a felső osztálynak előadási május hó 13-án végződnek. Ugyanazon napon d. u. 5 órakor tartja az intézet tornavizsgáját az összes osztályokkal; május 18-23-ig a felső osztálynak osztályvizsgáit. Pünkösd utáni kedden kezdődnek az érettségi írásbeli vizsgák. Ugyanazon nap d. u. 3 órakor lesz az ifj. önképzőkörök oytivános évzáró ülése és a pályázatok eredményének kihirdetése az intézet dísztermében 5 órakor a Tornakör díjversenye a tornateremben. Az érettségi írásbeli vizsgálatok befejezése után a növendékek május 31-én az ezredévi tornaversenyre Budapestre mennek, ahol 8 napig maradnak és a kiállítást is megtekintik. Onnan visszajövet tartatnak az alsó és középső osztályvizsgái és jun. 15-20-ig az érettségi szóbeli vizsgák. A kereskedő tanoncziskola vizsgái jun. 14-én, az esti szaktanfolyaméi és pedig az írásbeliek jun. 10-12-ig, a szóbeliek jun. 22-én és következő napjain lesznek. E vizsgálatokra és az ifjusági egyesületek ünnepélyeire a hatóságokat, a t. szülőket és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a z i g a z g a t ó s á g.

* **Büvészestély.** Carmellini a szerényebb hüvészek közül való, a ki minden nagyobb reklám nélkül is igazán meglepő mutattványokat produkál. Ma este Carmellini az Angol királynő éttermében hüvész estélyt tart.

* **Djövészet.** Az 1896 május hó 10 tartott lövészei alkalmával díjat nyertek legjobb mélylövessel W. szter István 4 koronát; legtöbb körlövessel Szücs Károly 2 koronát.

* **Tornajáték az ev. ref. főgimnáziumban.** Az ev. ref. főgimnázium igazgatója a következő közlésre kérte fel lapunkat: A helybeli ev. ref. főgimnázium az országos tornaversenyre menő növendékeivel f. hó 14-én áldozó csütörtökön, d. u. 4 órakor a főiskola udvarán tornajátékot rendez **20 kr.** belépti díj mellett, a befolyó összeg a tornaversenyre menő növendékek utiköltéséire fordította tni. A játék műsora a következő: 1. Felvonulás. 2. Szabadgyakorlatok 3. Csapat tornázás (nyújtó, korlát, lovon, bakon). 4. Versenyek: a. Magas ugrás (V-VI-osztály). b. Magas ugrás rudda (VI-VIII osztály). c. Tavol ugrás (V-VIII osztály). d. Ló ugrás (VI-VIII osztály). e. Összesett verseny [nyújtó, sulydobás, magas ugrás, VI-VIII osztály]. 5. Játék. 6. Fűzer (Klapka indulóra). 7. Győztesek megnevezése s díjak kiosztása. 8. Felvonulás. E torna játéka az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

* **Jogász majális.** Holnap fogják megtartani a debreczeni este mulatságok első hirtökét, a jogász majálisát. A buzgó rendezőség most is mindent elkövetett a siker emelésére, a tánczenedek megérkeztek már, melyek a legesimesabb kivitelben és formában készültek. Városunk szép leányai közül sokan készülnek a majálisra. Mennyi sok edes remény, titkos vágy eléri és követi a majálisat, azt föléleszen elmondanunk. A majális 7 órára van jelezve.

* **Ezredéves ünnepély Bagaméron.** Bagamér községében d. e. ref. istenisztelet volt, 1 órakor az egész falu megjelent a község házán s ott Sarory Endre jegyző beszélt a bíró 24 legény kiéretében díszmágyaróan volt. A beszéd után az erdőre vonultak, vezette a bíró, a község legelőkelőbb polgársa a 24 legény lóháton, kiknek kezében fokos vallán kereztül nemzeti színű szarag volt, cigányzene és Kőlcsey Hym-

nusa éneklése mellett. A menetet befejezték a négyes fogatok, melyeknek lovai fel voltak pántlikázva s vitték a fehérbe öltözött felkioszorozott koszorusleányokat, utánnuk 4-es ökörszekér felpántlikázva, felcsengőzve, melyen a község öreg asszonyai ültek, kezükben nemzetiszín zászlóval. Az erdőn 3 sátor volt felállítva, egyikben malacz, másikban borju sült, a harmadikban bort osztogattak s a mulatság reggelig tartott. Az ünnepélyt a közbirtokosság rendezte.

Érdekes jelenetnek voltak tanui az ezredéves kiállítás megnyitása alkalmával azok, kik ő felsége kíséretében voltak. Ő felsége a megnyitási aktus befejeztével az iparsarnokot szemlélte meg, hol feltűnt a Zwaack J. és Társai budapesti csász. és kir. udvari szállító líkőrgyáros cég remek pavillonja, melybe belépve, Daniel miniszter által bemutatott magának a cég jelenlevő főnökeit Miksát és Lajost. Élénk érdeklődéssel intézett kérdést, mióta áll fenn a gyár, s egyéb felvilágosítások után megelégedésének, azzal adott kifejezést, hogy barátságosan köszönve azt mondta: Nagyon meg vagyok elégedve, igen szép. Az uraikodó távoztán. Ő felsége kiserete megtekintette meg 1840 év óta fennálló cég művészies kivitei pavillonját, melyben a világhírű líkőrök díszes pa'aczokba töltve, s ritka izléssel csoportosítva mindenkinek megnyerték tetszését. Ő felsége magas elismerése eléggé bizonyítéka annak, hogy nincs szükségünk líkőr különlegességért a külföldet megkeresni, mivel a külföld készítményeivel versenyképes gyártmányt produkál nevezett cég is, mely hazánk ebben gyártmányainak a külföldön szerez névvel, és hivatva van a beözönölő külföldi termékeket hazánkból kiszorítani.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk. —

Budapest, május 12.

Ülés kezdete 11 órakor.

Elnök Szilágyi Dezső.

Kormány részéről jelen vannak: Búffy, Darányi, Lukács.

Elnök jelenti, hogy mai ülés egyedüli tárgya a képviselőház megalakulása.

A Ház alelnökévé újból megválasztatnak szótöbbséggel Teleszky István és Berzevichy Albert.

Jegyőkül megválasztották a kormány-párt részéről: Eszterházy Kálmán gróf, Molnár Antal, Schöber Ernő, Josipovich Géza, Perczel Béni.

A függetlenségi és 48-as párt részéről: Lakatos Miklós,

Az Ugron-párt részéről: Bartók Lajos.

A nemzet-párt részéről: Hock János Ezután kisorsolták a Ház 9 osztályát. Ezzel az ülés véget ért.

Interpelláció a karánsebesi zászlóégető ügyében.

Budapest, május 12. (A Debr. ered. táv.) A képviselőház holnapi ülésén Ugron Gabor és Horánszky Nándor interpelláln fogják a kormányt a karánsebesi zászlóégető diákok ügyében. Ugy hívlik, hogy a kormány el akarja simítani a dolgot, mert magas állású papi személyek is bele vannak keverve a botrány előkészítésének gyanújába.

A kormány megfútása.

Budapest, május 12. (A Debr. ered. táv.) Az Orsz. Érte. mely a Marosdunai monitornak Belgrád előtt horgonyzásáról tegnap d. u. hírt hozott, ma reggel félhivatalos kommunikációhoz, melyben tegnap i híre **viszszavonja** s azt mondja, **hogy csak szokott körutját végezve állt meg Belgrád előtt** s a kormánynak nincs szándéka ezzel a ténynyel Szerbia ellen fellépni. A monitor **már tovább is ment Belgrád elől.** A fővárosban óriási a felháborodás a kormány megfútása miatt. Holnap

e tárgyban is interpelláció készül a képviselőházban.

Millenniumi díszközgyűlések.

Budapest, május 12. (A Debr. ered. táv.) Pest megye mai díszközgyűlésén egyperczentespót adót szavazott meg az ezredéves ünnep alkalmából jótékony czélokra, Kecskemét városa pedig összes tisztviselőinek és tanítóinak egy havi fizetési többletet utalványoz, 12 puszai iskolát állít, a városháza nagytermére 6 falfestményt készített.

Királynék útja.

Budapest, május 12. (A Debr. ered. táv.) Ő felsége a királyné ma délután Budapestről Bécsbe utazott vissza.

A belgrádi zászlóbotrány.

Budapest május 12. (A Debr. ered. táv.) A képviselőház holnapi ülésén Ugron Gabor a belgrádi zászlóbotrány ügyében interpellálni fogja a kormányt, hogy miért nem követeli a kormány erélyesen a szerb miniszteriumtól az elégtételt.

Irodalom és művészet.

Leányok-Asszonyok. E cím alatt t. kollegánk, ifj. Gily Ede, a Debreczeni Hírlap felelős szerkesztője, kitudvalevőleg kitűnően forgatja a pennát, egy kötet elbeszélést készül kiadni, s e czélból a következő előfizetési felhívást adta ki: Az olvasóközönségnek és a kritikának egyhangú elismerése, amelylyel eddigi irodalmi munkáim megjelenésekor találkozám: indít arra, hogy egy újabb kötettel lépjek a közönség és a kritika elé.

Három évi szépirodalmi munkálkodásomban megírott leánytörténeim és asszony történeim legjavát egy 10 ivre terjedő, finom marított papírra nyomott, díszesen kiállítandó „Leányok-Asszonyok” című kötetben bocsájtom közre s arra előfizetést hirdetek.

Kötetem június első felében, czomlapján dr. Könyves Tóth Mihály művészi kivitelű tollrajzával, fog megjelenni s nyomban megküldetik az előfizetőknek.

A kötet előfizetési ára 1 frt, bolti ára 1 frt 20 kr. Gyűjőnek 10 példány után tiszteletpéldányokkal szolgálók. Gyűjtőinek és előfizetőknek címemre legkésőbb május 30-ig a Debreczeni Hírlap szerkesztőségébe intézendők, hogy a nyomtatandó példányok száma felől idején tájékozódhassam. Debreczen, május 8. Tiszt lettel Ifj. Gily Ede.

Hajdúvármegye közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 12.

Hajdúvármegye rendes havi közgyűlését folyó hó 15-én pénteken délelőtt 9 órakor tartja meg a vármegyei ház nagy tanács-termében.

A gyűlésnek, melynek összesen 105 tárgya van, — nevezetesebb tárgyai a következők:

Alispáni jelentés a vármegye 1895. évi állapotáról.

Alispáni időszaki jelentés.

Az országos törvénytár szerkesztősége az 1896. évi II., III., IV-ik törvényczikkeket megküldi.

A nagymélt. m. kir. Pénzügyminiszter urnak 14280 számú körrendelete az adó felszámolási bizottság tagjainak megválasztása tárgyában.

A nagymélt. m. kir. Földmivelségi miniszter ur a szarvas-marha és sertés tenyésztésről szóló szabályrendeletünket észrevételek mellett viszaküldi.

A nagymélt. m. kir. Belügyminiszter ur 1413 eln. számú értesítése arról, hogy az e vármegye területére illetékes adó felszámolási bizottság elnökévé Karap Mórty földbirtokost, helyettes elnökévé Komlóssy Dezső nyug. kir. törvényszéki bírót nevezte ki.

A nagymélt. m. kir. Belügyminiszter ur 22366. számú leirata a H.-V.-Peres község tulajdonát képező regale kártalanítási kötménye-

zett kötvényeinek közforgalmu kötvényekkel lett kicserélese ügyében.

Kir. tanácsos alispán előterjesztése az iránt, hogy a rendezett tanácsu városok képviselőtestületei választott tagjai fele részének megbízatása június végén lejárván, az új választáshoz elnökök küldessenek ki.

Ugyanez. a korc-makról, sörházakról és pálinkamérésekről szóló belügyminiszteri rendelet folytán ujjlag szövegezett szabályrendelet tervezetét bemutatja.

Ugyanez. az ujjlag szövegezett ebtartási szabályrendelet tervezetét bemutatja.

Ugyanez a községi falkóák létesítéséről, fenntartásáról és kezeléséről alkotott szabályrendelet tervezetét bemutatja.

Kir. tanácsos alispán a vármegye felügyelete és kezelése alatt álló penzterek februar, március és ápril havi megvizsgálásáról felvett pénzeket jelentés mellett bemutatja.

Csapó István földesi lakos, vármegyei bizottsági tag indítványa a magyar állam ezeréves fenállásának megünneplése alkalmából annak kimondása iránt, hogy a vármegyei nyugdíj szabályzat szerint nyugdíjra jogosítottak javára a folyó millenáris esztendő nyugdíj tekintetében három évnek számítsanak.

Vármegyei tisztii főorvos a dr. Dombó József járóorvos, dr. Gedeon János kabai községi orvos és dr. Szlaud Gyula h. hadhazii helyettes községi orvos oklevelét kibírdetés végett bemutatja. Hunyad vármegye közönsége a népoktatás államosítása ügyében az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát közli.

Ugyanezen a vármegye a gyógyszerum-nak nagy mennyiségben való ellátása s a községek vagyontalan betegeknek azzal való ingyen ellátása tárgyában a Belügyminiszter urhoz intézett feliratát pártolás végett közli.

Győr vármegye törvényhatósága az adómentes záloglevelek kibocsátására jogosult péozintézek tartalék alapját meghatározó 1889 évi XXX. t. cz. módosítása iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát megküldi.

Torontál vármegye közönsége az 1890 I. t. cz. 23 §-ának módosítása tárgyában a kereskedelemügyi miniszter urhoz intézett feliratát közli.

Csongrád vármegye közönsége a honalapítás ezredik évének emlékeztetése a városok, községek egyházi, kulturális, közigazgatási jogszolgáltatási stb. állapotát feltüntető monographia megírását ajánlja.

Sopron sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a szólás szabadsággal való visszaélés megakadályozása, tehát a szólásszabadság korlátozása iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát pártolás végett megküldi.

Abauj-Torna vármegye közönsége a községi utak törzskönyvezésével járó költséges munkálatok alól a községeket felmenteni kéri, az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát közli.

Jasz-Nagy-Kun-Szolnok vármegye közönsége az állatkiviteli forgalom kisebb mérvű es célszerűbb korlátozása iránt a földmívelésügyi miniszter urhoz intézett feliratát pártolás végett megküldi.

Szabolcs vármegye közönsége, a nagykállói volt székesház eladási árából az e vármegyehez csatolt volt szabolcsmegyei községek javára e résznek 5535 forint 41 kr.-ban lett megállapításáról értesít.

A vármegyei kezelő és segédszemélyzet tagjainak kérvénye milleniumi ünnepre egy havi javadalmazásuknak jutalomként megszárazása iránt.

Tök s Gábor vármegyei irnok, kérvénye egy havi szabadság idő engedélyezése iránt.

Kovács Imre vármegyei irnok, kérvénye egy havi szabadság idő engedélyezése iránt. Lukács Géza vármegyei irnoknak egy havi szabadság idő engedélyezése iránti kérvénye.

Nagy Gábor irnoknak ugyanilyen kérvénye.

Orosz Sándor I-ső aljegyzőnek egy havi szabadság idő engedélyezése iránti kérvénye.

Nemes Zoltán aljegyzőnek hasonló kérvénye.

Szűts István közig. iktatónak hasonló kérvénye.

Orosz Endre árvaszéki ülnöknek hasonló kérvénye.

A tiszafüredi ezredéves ünnep rendező bizottságának kérelme az ott emelendő emlékre adomány iránt.

H-Böszörmény város polgármestere a városi orvosok munka körét megállapító szabályrendeletet az orvosoknak, ez ellen beadott felebbzésük kapcsán betérjeszti.

A b.-ujvárosi járás főszolgabírájának előterjesztése illetve hivatalos kérelme gróf Dezenfeld Pál és Dr. Forrai Andor szolgabíráknak arra leendő felhatalmazása iránt, hogy kihágási ügyekben bíraskodólag illetékesen eljárassanak.

Árpád és Álmos.

A nagyváradi szinkör millenáris előadására került színre elő-zör Szigligeti Ede Álmos és Árpád című történelmi színműve. A hallhatatlan írónak e műve sajátosságos véletlen folytán kikerülte a Nemzeti színház igazgatóságának figyelmét es Megyeri Dezső egyenesen az elhunyt nagyváradi író hagyatékából hozta napfényre a szép darabot. A színműből a következő szép részletet közöljük:

Harmadik felvonás.

VI. jelenet.

Árpád Töhötöm. Csörsz. Lehel. Követek. (Árpádnak hosszu, aranyos kürtjét megtöltik a behozott vízből.)

Árpád. Isten! Fozadd el tőlem áldozatul.

E kristálytisza éltető vizet,
A legnagyobb folyónak csöppjeit,
A melyben minden forrás, minden ér
Mint szívben minden csepp vér — összefoly,
Te tartsd meg e folyókat medreikben,
S midőn a végtelen tengerbe futnak,
Hozd vissza a fehéreknek szárnyain,
Melyekben a te dörgős hangjaid
Hiróessék büntető hatalmadat.
Tegy minket e folyók uraivá,
Hogy koszorukat dobhassanak beléjük,
Engesztelő áldozatul neked!
Ne add, hogy vérünk fesse hajjait,
Ne add, hogy a magyarnak ellene
Itassa bennök harci méneit!
Isten áldd meg e vizek hazáját!

(A vizet ég felé önti.)

Mind. Isten, te áldd meg e vizek hazáját!

(Az egész tömeg mind utána hévvel.)

Árpád. (Egy marok füvet vesz.)

Isten! Fogadd el tőlem áldozatul
Az anya földnek e szű ötteit.
Pázsit hullámok keljenek belőlök.
Tarkazzak be virágok ezre,
Virágozzék, virujon a haza!

Ne add, hogy elnyomhassák a gazok,
Ne add, hogy ellenség tapodja azt,
Ne add, hogy verüktől legyen piros,
Ne add, hogy temetjen csontjaiktól
Legyen feher. Sőt a mint a mező
Még letorolva, megtapodva is
T vasszal a magból es gyökerekből
Magsokasodva új életet terem:

Ugy sokasodjék rajta nemzetünk
E honszerző véres csaták után,
Es ne szakadjon magva sohasem!
Is en! Te áldd meg e termő hazát!

M i n d.

Isten, te áldd meg e vizek hazáját!

Á r p á d. (Egy marok földet vesz, fölemeli.)

Isten! Fogadd el tőlem áldozatul,
Add a magyarnak ezt örök hazául!
A nép nevében halld meg eskümet,
S ugy adj e földön boldog maradást
Nekünk s utódainknak, mint igaz
Lesz esküvésünk. E föld lesz hazánk,
Melyert dicső elődink vére folyt

S melyet miránk ők hagytak örökül;
Ezt megszerezve, ezt megoltalmazva
Készek vagyunk mi mind elvérzeni
A harcban es lathatlan elleninktől
Csak addig óvjon a te véd karod
Mig e hazáért fog szívünk dobogni,
S hagyj el, ha ezt elhagyjuk valaha.
Neked dobom föl e maroknyi földet,
S a mint te ennek legkisebb porát is
Megő zöd; s a mint ez az anyaföld
Kéblére visszahull osztatlanul,
Ugy fogjuk e hazát megtartani;
Es vesszen el, ki egy morzsányit is
Elidehenit abból valaha.

Isten! Te áldd meg e földnek hazáját! (fölveti)

M i n d.

Isten! Te áldd meg e földnek hazáját!

Á r p á d.

Most táltsok elő a verkehelyt!
Az ut előtt hangozzék eskütök.
V e z e r e k körülveszik a közepre tett oszlopon nyugó kelyhet s esküsznek törüket magasra emelve karjaik fölött. Egyszerre mind a heten.

A mint e vér kiesordult, akként omoljon vére annak, ki honához fejed lmehez hűtelen!
Hatsz függöny fömegy. Álmos, Atilla, Csaba dicsőülése. Középen Árpád, Kádár, Híves, Árpád neje, Taltosok, Jósók csoportosulnak; elől a vérszerződési eskü csoportozata.

Á r p á d.

Most hát riadjon harsogjon a kürt
Hirdesse a világnak: indulunk,
Hazát teremtoi indul a magyar!

(Kürtök, paizsokat ös-zeverik, kardokat csatogtatják. Zenekar, dobok, tomtom ütések közt.) Mind egyszerre hévvel.

Árpád a magyarok fejedelme éljen!
Éljen! Éljen!!
Hazát teremtoi indul a magyar!
(Függöny le.)

CSARNOK

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Írta: CSENGEY GUSZTÁV.

Első kötet. 64

A n a p l ó.

(Folytatás.)

— És hihetőleg nem adták ingyen. Szólt amaz mosolyogva, miközben tisztelettel emelte meg sípkáját. A többiek is odagyűltek s a legnagyobb illedelemmel üdvözölték.

— Verekedél? folytatá kérdését a tiszt.
— Három a fübe harapott, vagy télhez illőn mondván, a fagyos göröngybe. Helyet!

Tágas tér alakult körülöttünk. Lovagom nyájasan fordult hozzám s németül mondá:

— Ideiglenes célunkhoz jutottunk. Nagysad megengedi, ha nem kísérjük tovább. Késő az idő s nekem tanácsokni valóm is van. Azonban gondoskodni fogok a lehető legnagyobb kényelemtől, a mennyire ez hevenyészett tanyánkon kivihető lesz.

Ezután vigyázva leszállított a lóról. A rövid alvás egészen megerősített. Meglehetősen megálltam lábaimon.

Lovagom egy szökéssel mellettem termett. Parancsoló tekintettel nézett szét s szólt:

— Valami ülést kedves vendégünknek!
Egyszerre ötven-hatan is oda ugrottak es néhány percz múlva egy ledöntött fatörzsön köpenyéből, bundákból valóságos kanapét alakítottak.

Lovagom udvariasan oda vezetett a rögtönzött divánhoz, egy finomabb köpenyt nyakam körül kerített, hogy ne fázzam, aztán ismét szétnézett s méltóságos hangnyomattal mondá:

— Vendégünk gróf Heldenburg eszászári tábornok leánya. Mindenki tudni fogja, mivel tartozik a magyar egy tisztos állású nőnek.

Kilétem említésére az általános csodálkozás moraja hangzott fel.

— A manóba! — kiáltott a többször említett tiszt, hát a császári szövetségesek meg saját tábornokuk leányát sem kímélik?

— Hát kímél valakit a szerezés? kérdé megvetően az én megmentőm.

— Szép kis história! — mormogott a tiszt, egy osztrák tábornok leányát saját felei bántalmazzák s egy magyarnak kell megmentésére sietni. Majd megdicséri a tábornok ur a derék szövetségeseket. Hallottam, hogy a gróf kisasszony atya emberségebb, mint a többi osztrák vezér.

— Igazad van — viszonzá lovagom — ő majdnem az egyetlen köztük, ki tiszteli a nemzetközi jogokat és nem löveti föbe foglyainkat, mint a többiek teszik.

Oh milyen jól esett ezt hallanom atyámról, minő végtelen jól esett e pillanatban, midőn saját feleimért pirulnom kellett.

Tehát ő nem olyan! az én atyám lovagias katona és a magyarok becsülik őt.

Hevesen álltam föl, megragadtam megmentő kezét és már most magyarul szóltam hozzá:

— Köszönöm, köszönöm, nemes magyar lovag! nemesak életemet köszönöm önnek, hanem azt az édes vigasztalást is, hogy atyám miatt nem kell pirulnom.

Bámulva nézett rám mindenki.

— Ah ön tud magyarul! — kiáltott kedves meglepetéssel védőm. Megfoghatatlan! hol jutott ön ez árva nyelvhez?

— Önök legnagyobb férfiak tanított meg rá — Kossuth.

— Kossuth? Hogyan értsem ezt? kérdé fokozott bámulással, míg a többiek is élénk érdeklődéssel vettek körül.

— Nagyon egyszerű. A magyar nemzeti mozgalmak a legnagyobb érdekeltséget ébreszték föl bennem még 1847-ben, különösen Kossuth beszédeit vágytam olvasni, s hogy eredetiben olvashassam, megtanultam magyarul. Ez annál könnyebb volt, mert atyám katonáskodása legnagyobb részét huszárezredekben töltte, igen jól érti ezt a nyelvet, bár hibásan beszél, s házuknál, különösen midőn atyám még huszár ezredes volt, a magyar huszártisztek igen gyakran megfordultak s én gyermekkoromtól fogva igen sokat hallottam magyarul beszélni házukban. Hozzájárult még később kíváncsiságom, szorgalmam, élénk nyelvtanulási hajlalom és magyar szobaleányom. Így tanultam meg magyarul.

(Folyt köv.)

Közgazdaság.

Férjhezmenendő leányok kiházasítására alakult Gizella-egylet. Ezen intézet mérlege 1896. évi felvirágzásának hü képet adja. Az 1895-ik mérlege szerint az új üzletek szervezése 114 millió frtra rugott. A biztosi állomány 33.3 millió frtról 40 millió frtra, a díjartások 5.1 millió frtról 6.7 millió frtra emelkedett: míg a díjbevétel 1.565.000 fortról 1.928.000 frtra növekedett. A költségek a bevételeknek csak 13,5%-át vették igénybe, ami az intézet takarékoságát bizonyítja. A tiszta nyereség kerek 100.000 forintot tesz ki s egyrészt 10%-nyi osztaléknak az igényjogosult tagok között való kiosztását, másrészt különböző biztonsági és jótékonyági alpoknak tekintélyes összegekkel való emelését teszi lehetővé. Így a „szegény leányok kiházasítási alapja” 19.200 frtot nyert s ezzel összesen 74.525 frtnyi vagyon felett rendelkezik. Ezen alpból hasonlóan az elmúlt évekhez, 1895-ben is számos szegény menyasszony nyert kelengyesegélyt, kiváltképen azonban olyanok, akik az intézetnél egyszer már biztosítva voltak, de a kiknek szülei elszegényedés folytán díjkötelezettségüknek eleget nem tehettek. — Azonkívül az intézet nyugdíj, értéksökkenési, osztalék kiegyenlítési, ingatlan törlesztési s mos oty rendkívüli tartalékalapok felett rendelkezik, a melyek a tagok biztonságát lényegesen emelik. A 15-ik rendes közgyűlés, amelyet múlt hó 26-án Bécsben tartottak meg, a vá-

lasztmánynak az elmúlt évben kifejtett eredménydus működéséért köszönetet mondott s az időszerteleg kilépő tagokat egyhangulag újból megválasztotta. Az alapszabályok különböző, leginkább az intézet szervezetét s belkezelését illető pontjait megválasztották. Exner Vilmos udvari tanácsos, Ludwig Albert kereskedelmi tanácsos és dr. Münnich Aurél orsz. képviselő továbbra is az intézet elnökségének élén maradnak.

Budapesti gabonatözsde

május 11-én.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u d a	kilós	Ar 10 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági ó	75	—	70	—
„ „	77	6.90	78	6.97—7.10
„ „	79	7.05	80	7.10—7.20
Tiszavidéki ó	75	—	76	—
„ „	77	6.95	78	7.—7.15
„ „	79	7.10	80	7.1—7.25
Pestvidéki ó	75	—	76	—
„ „	77	6.90	78	6.95—7.10
„ „	79	7.05	80	7.10—7.20
Fehérmegyei ó	75	—	76	—
„ „	77	6.90	78	6.95—7.10
„ „	79	7.05—7.15	80	7.1—7.20
Bácskai „	75	—	76	—
„ „	77	7.—7.10	78	7.05—7.20
„ „	79	7.15—7.25	80	7.20—7.30
Észak magy. „	75	—	76	—
„ „	77	—	78	—
„ „	79	—	80	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógrm.
Rozs elsőrendű új	70—72	6.30 6.35
„ másodrendű „	—	6.20 6.3
Arpa takarmánynak „	60—62	4.50 4.70
„ égetni való —	62—64	5.10 5.70
„ serfőzdei —	64—66	6.15 6.50
Zab — új	39—41	6.20 6.55
Teugeri bánsági — új	—	4.—4.05
„ más nemű „	—	3.90 4.00
Repcze bánsági	—	0.00 0.0

Kőbányai sertés-piacz.

május 11.

a) Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű, Öreg nehéz (páronként —400 klgon felüli súlyban — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg súlyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) — krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 klg. — súlyban 50—51 krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő súlyban) — 49—50 krig. 6. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) 45 krtól — 46 krig. Közép páronként 220—280 klgmíg terjedő súlyban) 44—45 krig. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő súlyban) 43—44 krig. Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli súlyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 220—260 kgr. súlyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként. 220 klgmíg terjedő súlyban 44—45 krig. Sertés létszám 1896 évi május hó 8-ik napján volt készletben 9514 drb. 1896. május hó 9-ik napján felhaj-

tatott — drb. 1896 május 10-ik napján elszállítotott 18 drb. 1896. évi május hó 11-ik napjára maradt 7496 sertésforgalom üzletirányzata változatlan.

Ezredévi ünnepségek Debreczenben.

Május h 13-án.

Reggel 8 órakor a városbáza terén gyülekednek az elemi iskolák összes növendéke, akik mintegy ötezeren kivonulnak a nagyerdőre, ahol a korcsolyázó terezen felállítva eléneklik a Hymnuszt, meghallgatnak egy alkalmi beszédet s a szózat eléneklésével berekesztik az ünnepélyt.

Délelőtt 11 órakor a kereskedelmi akadémia ifjuságának zászló szentelése az intézet dísztermében.

Májushó 17-én.

Délelőtt 9 órakor ünnepélyes istentisztelet a róm. kath. templomban.

Délután 2 óratól népiünnepély a nagyerdőn, melynek költségeire a városi közgyűlés kétezer forintot szavazott meg.

Tessék mintát kérni

Szövet, Selyem, Creton, Batist és Piquet

ujdonságokból

Boros Testvérek

női divat áruházában

Debreczen, Kossuth-u. 3.

Legolesőbb árak!

Egy jómenetelű fűszerüzlet

berendezéssel együtt, a piac közvetlen közelében, más vállalat miatt minden órán átadó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

JÁRVÁNYMENTES HELY.

KLIMATICUS GYÓGYHELY ÉS HIDEGVIZGYÓGYINTÉZET.

Állandó fürdőorvos.

SZOLYVA-HÁRSFALVA.

Remek, szép hegyes fekvéssel, kiránduló helyekkel és sétányokkal.

GYÓGYESZKÖZÖK:

Ivókúra, Stefánia forrás kitünő alkalicus ásványvize, továbbá vasas és szénsavas fürdője, hidegvizkúra, frissen fejt- és aludt-tej, massage és villanyos kúra.

IDÉNY: Májustól Októberig.

Gyógyjavallatok: légszűhurut, különösen tüdőbántalmaknál, vérszegénység, sápkór, emésztőszerv bajoknál, szívdobogás, máj-, lép-, aranyér-, és női betegségeknél, görvéllykór, rheumánál.

Kitünő ellátás és lakás. Prospectussal és egyéb felvilágosi ással szívesen szolgál

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

KÉT VENDÉGLŐ.

Gyógyszertár.

FÄRBER DÄVID

mükélme festő és tisztító intézete Debreczen.
Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

mükélme festő és tisztító intézetemet

kényelem szempontjából két helyen rendeztem be
ugymint:

**Széchenyi-utca 1813 sz. az Itélő
táblával szemben és N. Hatvan-utca
1096. sz. a. a volt kefégyár udvarán.**

Műhelyemben, melyet a mai kor igényeihez képest, újrendszerű gépekkel szereltem fel, kezesség mellett **festek és tisztítok** bármiféle díszített n. é. i. valamint f. é. r. u. h. á. t. bontatlanul is.
Különösen berendezkedtem

csipkefüggönyök

tisztítására. A függönyök tisztítását, úgy hófehér mint
crém színben, rendkívül jutányos árak mellett és
gyorsan eszközölöm.

Szives pártfogást kérve vagyok
Tisztelettel

Färber Dávid

mükélme festő és tisztító intézet.

Uj vendéglő.

Van szerencsém a n. é. közönség-
gel tudatni, hogy a N.-Várad utca 2093.
sz. a., a Timár-társulat házában a volt
Goldhammer Jakab-féle

kóser vendéglőt

átvettem s azt teljesen újonnan felsze-
reltem.

Tisztán kezelt borok, jégbehűtött sör,
valamint izletes ételekről legjobban gon-
doskodom.

Havi étkezésre abbonomákat jutá-
nyos árban elfogadok bentélkezésre és
házhoz hordva.

Együttal tudatom, hogy vendéglőm
kényelmesen berendezett szobákkal van
ellátva és a megszállók a legjobb gon-
dozásban részesülnek.

Pontos kiszolgálás.
Számos látogatást kér
tisztelettel

Moskovicz Ferencz

vendéglős.

217.

Az „István gőzmalom” társulat

GYÁRTMÁNYAINAK ARJEGYZÉKE

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartot
általános magyar malom-gyűlésen megállapított
s 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási
fizetési és szállítási módzatokra vonatkozó
egyezmények szerint.

ITT ELYBEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:

	100 kilo
A Asztali dara nagyszemű	14.—
B Szinte » aprószemű	13.40
C Királyliszt	13.—
1. Lángliszt kivonat	12.20
2. Elsőrendű zsemlye liszt	11.60
3. Zsemlye liszt	11.—
4. Elsőrendű kenyér liszt	10.60
5. Közép kenyér liszt	10.20
6. Kenyér liszt	9.80
7. Barna kenyér liszt	9.—
8. Takarmány liszt	8.80
11. Fívom korpa szákkal	3.80
11. " " szák nélkül	3.60
12. Durva korpa szákkal	3.80
12. " " szák nélkül	3.60
Csirke buza szák nélkül	3.—

A zsákok súlytartalma, teljsúly tiszta súlynak véve.

A. B. 0—6 számig 85 kilogramm.
7. és 8. szám 70
11. és 12. szám 50
Debreczen. 1896. május 10.

Vasuti állomás Hosszu Pályi a fürdőtől fél óra járás.

EGYEDÜLI FÜRDŐ

mely biztosan gyógyítja a csontszűt, az összezsugorodott tagokat minden nemét a
közvényes, csuzos bántalmaknak, bármiféle bőrbajokat, továbbá görvély és sápkór,
máj, lép, vese és belső daganatok s egyéb női bajokra legkitűnőbb hatása a
jól berendezett

Konyári-Sóstó fürdő.

Megnyitás május 1-én.

A t. fürdőközönség szórakozására az idényre egy jó cigány zenekart állan-
dósítottam, valamint hírlapok tartása által a közönség igényeinek minden tekintet-
ben megfelelek.

**A fürdő 70 kényelmesen berendezett szobája jutányos árban
ágyaneművel vagy a nélkül áll rendelkezésre.**

A fürdőhöz a felőrányira fekvő Hosszu-Pályi állomástól hetenként kétszer
(szerdán és vasarnap) d. e. 10 órakor odaérkező vonattal a rendelkezésre álló
társaskocsin juthatni. A vasuti jegyek mindég Hosszu-Pályi állomásig váltandók. Az
étteremben jó magyar ételek, hamisítatlan italok, pontos és olcsó kiszolgáltatás lesz.

Fürdőorvos **Dz. MÓRICZ ERNŐ** pocsaji körorvos ur, ki több éven
át **Korányi Frigyes** budapesti egyetemi tanár belgyógyászati kórodáján mű-
ködött.

Villany, massage és tejgyógymód.

Tisztelettel

D. NAGY ISTVÁN,

bérlő.

ÜZLETI KÖNYVEK

nagy választékban kaphatók

HOFFMANN és TÁRSA könyvnyomdájában

Főpiacz, a főpostával szemben.

RABOK MUNKÁJA.

Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy a kir. kincstár engem
a debreczeni kir. fogházban a rabok munkával való ellátásával megbízott. — E
célból felállítottam egyelőre

asztalos és kosárkötészeti műhelyemet,

a hol is elsőrangú művezetőket és tanító segédeket alkalmaztam.

Elvállalok minden az **asztalos** és **szákához** tartozó munkálatot, u. m.: üzleti
felszereléseket, bolti állványok, kávéházi és terem falazatok (lamperie), szobák,
szállodák és irodai berendezéseket, az építkezéshez szükséges ajtókat, ablakok, spa-
léták, parketek, ugyszintén **portálokat**, megrendelésre, valamint **butorjavításokat**
és **tisztításokat**.

Készítetek seres és más csomagoló ládákat s egyáltalában mindent, a mi
az asztalos szakmunkához tartozik. Elvállalok mindennemű **kosárkötészeti** mun-
kát, nevezetesen: igen csinos utazó koffereket, virágállványokat, kézi, piaci és
mosó kosarakat, papirtartókat, kézi, boros és gyümölcs kosarakat, ugyszintén sze-
kér és koci kasokat mérték szerint, nemkülönben mindenféle **nádszékfonáso-**
kat és azoknak javítását.

Mintacikketek megtekinthetők. Az árak olyan mérsékelték, hogy bárki is bi-
zalommal fordulhat hozzám. A n. é. közönség szives megrendeléseit kérve, vagyok
tisztelettel

BERNÁTH JENŐ,

a debreczeni fogház rabmunka vállalkozója

Iroda: Nagy-Várad-utca a törvényszéki palotával szemben, az eczetgyár helyiségében.